

Blahodárný vliv umění na autistické děti

Zpracoval: Marek Holub, dobrovolník Mise naděje, www.misenadeje.cz

S uměním se pojí pocity klidu a míru. Možnost vyjádřit své pocity pomocí umění je hojně využívána také jako jistá forma terapie, takzvaná „arteterapie,“ které je široce praktikována terapeuty při hledání řešení problémů týkajících se lidí s PAS. Bohužel, jen málo zemí využívá tento způsob interakce při pomoci lidí trpícími poruchou smyslového vnímání (SPD - Sensory Processing Disorder)

Arteterapie může být velice efektivní metodou pomoci pro děti s poruchou autistického spektra (PAS) díky faktu, že autističtí lidé jsou většinou schopni prožívat vjemy sensorických procesů lépe než ty verbální. Většina lidí si však neuvědomuje přínosnost vyučování dětí s PAS pomocí arteterapie a tvořivosti.

Co je arteterapie?

Britská asociace terapeutického umění (The British Therapist Art Association) definuje arteterapii jako formu psychoterapie, která využívá nástroj umění jakožto primární způsob sebevyjádření a komunikace. Umění se tedy nevyužívá jako nástroj diagnostický, ale jako prostředek na řešení emociálních problémů, které způsobují depresi a zmatenost. Děti s autismem mají různorodé problémy, postižení a diagnózy jako jsou poruchy emocí, chování, poruchy fyzického učení, tělesná postižení či dokonce život ohrožující choroby nebo neurologické stavy. Pomocí různých uměleckých forem a tvořivých procesů, lze zkoumat emoce a představy autistických dětí, dodat jim pocit bezpečí při řešení emociálních konfliktů a rozvíjet jejich sociální dovednosti.

Výhody arteterapie

Děti s PAS se při arteterapii učí především navazování očního kontaktu, rozpoznávání příčin a následků, vyjadřování emocí a přijímání kontextové výuky. Některé děti s PAS jsou schopny vyjadřovat abstraktní koncepty nebo emociální zážitky skrz malbu.

Arteterapie může pomoci zlepšit komunikaci a schopnost navazovat sociální vztahy. Děti s PAS také mají své talenty a nadání, které je třeba rozvíjet. Jakým způsobem můžeme u těchto dětí implementovat arteterapii jakožto stimulant a zároveň jí doplňovat ostatní terapie? Podle Donny J. Bettové lze pozorovat nejméně tři hlavní benefity arteterapie:

1. Zlepšení komunikačních dovedností

Arteterapie pomáhá stimulovat části mozku zodpovědné za rozptýlené myšlení, dokáže zlepšit neverbální vyjadřování. Dítě s PAS například dokáže pomocí malování komunikovat skrze ikony nebo symboly. Tím se přímo rozvíjí jejich komunikační dovednosti, ochota k přímé interakci s ostatními, zlepšuje se soustředění a myšlenkové procesy. Arteterapie je také dobrým prostředkem ke snížení úzkosti a zlepšení emočního stavu.

2. Tvorba a vývoj emocí, pocitů prostřednictvím umění

Arteterapie je vhodná pro děti s PAS také proto, že kreslení nebo jiné tvoření jim pomáhá vyjadřovat pocity. Dále jim umožňuje učit se trpělivosti a vytrvalosti při řešení různých uměleckých úkolů.

3. Procvičování nervového systému

Plné využití nervového systému je u dětí s PAS velmi důležité. Během arteterapie dochází ke zlepšení komunikačních dovedností a smyslové vnímavosti. Různorodost arteterapie koresponduje s různorodostí a jedinečností dětí s PAS - například pravidelný zpěv nebo hra na hudební nástroj mohou zlepšit ochotu naslouchat nebo se dotýkat, zatímco hra s modelářskou hlínou nebo kinetickým pískem podporuje dotykové vnímání. Arteterapie motivuje tyto děti ke zkoumání a procvičování jejich vlastních smyslů.

Z anglického originálu: *The Wonders and Benefits of Art for Children With Autism*, The Autism Parenting Magazine, issue 80, page - 24

Prohlášení:

Autor tohoto článku si nijak nenárokuje autorská práva k ničemu v něm uvedenému. Tento článek není lékařskou radou ani lékařskou pomocí, je určen výhradně k informačním a vzdělávacím účelům a má nekomerční povahu